

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

نظرات استدلالی شورای نگهبان

در بررسی

طرح اصلاح ماده (۸۷) قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف

آن در موارد معین

طرح اصلاح ماده (۸۷) قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین

مصوب ۱۳۹۰/۱۱/۱۸

مقدمه

طرح «اصلاح ماده (۸۷) قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین» را عده‌ای از نمایندگان مجلس شورای اسلامی با هدف تجمیع و تنقیح قوانین مربوط به هزینه خدمات به مسافرین پروازهای داخلی و خارجی کشور و در راستای اجرایی کردن برخی اهداف مصرح در سند چشم‌انداز و قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه کشور برای ارتقای ایمنی، رعایت استانداردهای بین‌المللی در بخش تجهیزات و تأسیسات فرودگاهی کشور با عنوان «طرح اصلاح ماده (۴۸) قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۳۸۷» به مجلس تقدیم کردند. در مقدمه توجیهی این طرح آمده است با توجه به اینکه شرکت مادر تخصصی فرودگاه‌های کشور، شرکتی دولتی است که منابع عمومی دولت به آن تخصیص نمی‌یابد و صرفاً درآمد-هزینه‌ای می‌باشد، علاوه بر عدم تکاپوی هزینه‌های مربوطه، بر اساس ماده (۱۶۱) قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران، مکلف به توسعه اقتصادی، سیاسی، ضرورت ارتقای ایمنی، رعایت استانداردهای بین‌المللی در بخش تجهیزات و تأسیسات فرودگاهی نیز شده است. این در حالی است که از زمان تصویب قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین در سال ۱۳۷۳ و گذشت شانزده سال و وجود تورم سالیانه و افزایش قیمت‌ها در کلیه خدمات، تجهیزات و تأسیسات و امور فرودگاهی، هیچ تغییری در مبالغ و منابع دریافتی این شرکت از پروازهای داخلی و خارجی صورت نگرفته است. در این زمینه صرفاً در بند (۶۲) قانون بودجه سال ۱۳۹۰ کل کشور (که موقتی و فقط در سال ۱۳۹۰ قابل اجرا می‌باشد)، مالیات بر ارزش افزوده‌ی هزینه ارائه خدمات به مسافرین پروازهای داخلی از دو درصد به پنج درصد و عوارض خروج از کشور برای مسافرین پروازهای خارجی از هفتاد هزار ریال به دویست و پنجاه هزار ریال افزایش یافته است؛ لذا در راستای تجمیع و تنقیح قوانین مربوط به هزینه ارائه خدمات به مسافرین پروازهای داخلی و خارجی و نیز ضرورت دائمی شدن بند (۶۲) قانون بودجه سال ۱۳۹۰ کل کشور جهت تأمین هزینه‌های مربوطه و نیز ارتقای خدمات ارائه شده به مسافران این طرح ارائه شده است.

این طرح برای رسیدگی به صورت یک شوری در تاریخ ۱۳۹۰/۴/۶ به کمیسیون اقتصادی، به عنوان کمیسیون اصلی ارسال گردید که کمیسیون مزبور، آن را در تاریخ ۱۳۹۰/۱۰/۶ با اصلاحاتی در عنوان و متن به تصویب رساند و گزارش آن را به مجلس ارائه کرد. این طرح در تاریخ ۱۳۹۰/۱۱/۱۸ در صحن علنی مجلس مطرح و با انجام اصلاحاتی به تصویب رسید و برای طی روند قانونی مذکور در اصل ۹۴ قانون اساسی، به شورای نگهبان ارسال شد. شورای نگهبان در مورخ ۱۳۹۰/۱۲/۸ با تشکیل جلسه و بررسی این

مصوبه، آن را مغایر با موازین شرع و قانون اساسی تشخیص نداد و نظر خود را طی نامه شماره ۹۰/۳۰/۴۵۹۹۳ مورخ ۱۳۹۰/۱۲/۱۰ به مجلس شورای اسلامی اعلام کرد.

تاریخ مصوبه مجلس شورای اسلامی: ۱۳۹۰/۱۱/۱۸

تاریخ بررسی در شورای نگهبان: ۱۳۹۰/۱۲/۸

ماده واحده- ماده (۸۷) قانون وصول برخی از درآمدهای دولت مصوب ۱۳۷۳/۱۲/۲۸ و اصلاحیه آن مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷ به شرح ذیل اصلاح و از تاریخ ۱۳۹۱/۱/۱ اجرا می‌گردد:

ماده ۸۷- به شرکت مادر تخصصی فرودگاه‌های کشور اجازه داده می‌شود مبلغ پنجاه هزار (۵۰,۰۰۰) ریال به قیمت بلیط هر مسافر در هر پرواز داخلی و مبلغ دویست و پنجاه هزار (۲۵۰,۰۰۰) ریال به قیمت بلیط هر مسافر که با هواپیما عازم خارج از کشور است بیفزاید و از طریق درج در بلیط یا قرارداد حسب مورد دریافت نماید. منابع حاصله به عنوان درآمد شرکت تلقی و به حساب شرکت، افتتاح شده توسط خزانه‌داری کل کشور نزد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران واریز می‌گردد تا در چهارچوب بودجه مصوب سالانه برای اجرای برنامه‌های نگهداری، بهسازی و تجهیز فرودگاه‌های کشور با اولویت مناطق محروم و استفاده از آخرین تجهیزات نوین فرودگاهی برای ارائه خدمات به مسافری در حد استانداردهای بین‌المللی هزینه نماید.

تبصره ۱- به دولت اجازه داده می‌شود از ابتدای فروردین‌ماه سال ۱۳۹۲ به بعد هر ساله نرخ‌های موضوع این ماده را بر مبنای پیشنهاد وزارت راه و شهرسازی و تصویب هیئت وزیران تعدیل نماید.

---

۱. مصوبه مذکور طی نامه شماره ۵۴۸/۷۲۰۱۵ مورخ ۱۳۹۰/۱۱/۲۳ به شورای نگهبان ارسال شده و اظهارنظر شورا راجع به آن، طی نامه شماره ۹۰/۳۰/۴۵۹۹۳ مورخ ۱۳۹۰/۱۲/۱۰ به مجلس شورای اسلامی اعلام شده است.

۲. «ماده ۸۷- سازمان هواپیمایی کشوری موظف است از هر مسافر که توسط هواپیما عازم خارج از کشور است مبلغ هفتاد هزار (۷۰۰۰۰) ریال دریافت و به حساب درآمد عمومی کشور واریز نماید. معادل هشتاد درصد (۸۰٪) درآمد واریز شده فوق، از محل اعتباری که همه‌ساله به همین منظور در قانون بودجه کل کشور منظور می‌شود، پس از مبادله موافقت‌نامه با سازمان برنامه و بودجه در اختیار سازمان هواپیمایی کشوری قرار خواهد گرفت تا در موارد زیر هزینه گردد:

الف- معادل شصت درصد (۶۰٪) جهت مطالعه، اجرا و تجهیز فرودگاه بین‌المللی امام خمینی (ره).

ب- معادل بیست درصد (۲۰٪) جهت تجهیز فرودگاه‌های عملیاتی.»

تبصره ۲- شرکت‌های هواپیمایی مکلفند مبالغ موضوع این ماده را بلافاصله پس از هر پرواز به حساب مذکور در این ماده واریز و تسویه حساب نمایند. عدم پرداخت به موقع مبالغ موصوف در حکم تصرف غیرقانونی محسوب می‌شود. مطالبات شرکت فرودگاه‌های کشور در حکم مطالبات مستند به اسناد لازم‌الاجراء است و طبق مقررات مربوط به اجرای مفاد اسناد رسمی قابل وصول می‌باشد.

در صورت ابطال بلیط، مبالغ دریافتی موضوع این ماده عیناً به مسافر مسترد می‌گردد.
تبصره ۳- از زمان لازم‌الاجراء شدن این قانون ماده (۴۸) قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۳۸۷/۱۲/۱۷ لغو می‌گردد.

دیدگاه عدم مغایرت

هیچ یک از اعضای شورای نگهبان، در خصوص مغایرت مفاد این طرح با موازین شرع و قانون اساسی نظری ابراز نکردند.

نظر شورای نگهبان

مصوبه مزبور، مغایر با موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

نظر نهایی شورای نگهبان: مصوبه مجلس در خصوص طرح اصلاح ماده (۸۷) قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین، مغایر با موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

---

۱. «ماده ۴۸- به منظور تأمین هزینه اجرای برنامه‌های نگهداری، بهسازی و امنیت پرواز و توسعه زیربنایها در فرودگاه‌ها و نیز استفاده از تجهیزات و سیستم‌های جدید فرودگاهی و هوانوردی و امنیتی، به شرکت فرودگاه‌های کشور اجازه داده می‌شود با تصویب شورای عالی هواپیمایی کشوری دو درصد (۰.۲٪) قیمت فروش بلیط مسافران پروازهای داخلی را دریافت کند.»